

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 május 11, szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 106. SZÁM.

Minden nappal közelebb a győzelemhez

Ha komoly és nehéz munkát pen most, amikor a hibák leg végzünk, olykor időnként vissza- öszintébb feltárásával, teljesen pillantunk elvégzett munkánkra, tiszta és a valóságnak megfelelő hogy aztán az elért sikereken és képet kapunk eddigi küzdelmünk eredményeken felbuzdulva, az eredményeiről.

A kohászati iparban — bár tulajdonságával, tovább dolgoz- származtak az előirányzott term- zunk tervünk megvalósításáért. Iési tervet — a hengerelt árunál Ugyanigy van ez most, Népköz- nem teljesítették teljes mértékben társaságunk és egyben az egész a választék szerinti tervet. Me- dolgozó nép életében is. Az év zógazdasági gépek és szerszámok elején lelkes munkával hozzálát- gyártásában és a hajóépítési szek- tunk első Állami Tervünk telje- a tervet. Ennek az ipari szektor- sítéséhez, amelynek sikeres telje- sítésétől és tulszárnyalásától nagy- nak egyes vállalatai a rendelkezések mértékben függ az, hogy „egy helytelen beosztása miatt egyidő- órával hamarabb teremtsük meg ben raktárra termeltek, vagy pe- a gazdasági feltételeket a Román dig csökkentett üzenettel dolgoz- Népköztársaságnak átváltoztatásá- tak. A bőriparban a szükséges ra a győzelmes szocializmus orszá- előfeltételek biztosítása nélkül, a gává” — amint azt Gheorghiu- vállalatok specializált termelésre Dej, a RMP Központi Vezetőségé- tértek át. A papir, az élelmiszer- nek főtitkára az Állami Tervnek ipari és bőripari szektorban kü- a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesz- lönösen mennyiségi szempontból tése alkalmával mondotta. szorgalmazták a termelési elő- Nemrégiben lezártuk Állami irányzatok teljesítését és figyel- Tervünk teljesítéséért és tulszár- men kívül hagyták a minőség és nyalásáért folytatott küzdelmünk az árucikkek választékának kér- első szakaszát. Az első negyedév

dését végén számot vetettünk eddig A mezőgazdasági szektorban is végezt munkánkról és nem tü- őszlelhető bizonyos hiányosság, nödtünk el az elért eredményeken, amely abban mutatkozik meg, hanem tovább dolgozunk és újult hogy a földművelésügyi miniszte- erővel, még nagyobb lelkesedéssel rium nem szervezte meg jól a kezdőtük meg a második negyedév- vetőmag elosztást. Az állami me- re előirányzott termelési terv zógazdasági gép- és traktorállo- teljesítését. mások műhelyeinek traktorjavító

tevékenysége szintén nem minden részben bontakozott ki a legked- Az iparban 7.3 százalékkal tul- szárnyalták az első negyedévi esetben bontakozott ki a legked- termelési tervet, a bányaiiparban józabb körülmények között és a dolgozó munkások, technikusok vező gazdaságokban hiányossá- és mérnökök erőfeszítésének ered- gokat lehetett észlelni.

gye, hogy a kőolajtermelésben 5.7 százalékkal, a vasérctermelés- Az első negyedévben mintegy 36 százalékkal, olomban 17.2 14 milliárd lej értékű munkálato- százalékkal, cinktermelésben pe- kat hagytak jóvá, amely az évi dig 24 százalékkal többet termel- terv 18 százalékat teszi ki. A leg- tek az előirányzott mennyiség- nagyobb méretű beruházási jóvá- nál. Jelentős eredményeket értek meg a vegyiiparban is, ahol szín- ban, a mezőgazdasági és a keres- tétikus cserzőanyagokból 123 szá- kedelmi szektorban történtek.

z százalékkal tulszárnyalták az elő- Állami Tervünk teljesítése és irányított termelési tervet. A bór- tulszárnyalása jelentős mértékben iparban bőrből 17 százalékkal, függ attól, hogyan gazdálkodunk falpból 10 százalékkal, lábbléből az ország pénzével. Pénzügyi gé- pedig 5 százalékkal többet adtak pezetünk erőfeszítéseinek ered- nemzetgazdaságunknak az elő- ményeként az első évnegyedre irányított mennyiségnél.

Az üzemekben és gyárakban egyre nagyobb törekvés nyilvánul egyre nagyobb törekvés nyilvánul meg a tökéletesített munkamód- szerek bevezetésére és a termelés- észszerűbb megszervezésére. A kal rendelkezik és ezzel napról- napra pénzünk is erősödik.

Az első évnegyed termelési kereket jelenítették a vasérc és tervét a tervszerű gazdálkodás a szentermelés emelésében. A tex- tiliparban a szocialista munka- versenyek segítségével, a vállalata- tok mintegy 60 százaléknál új Svovjetunió hatalmas támogatásá- módszerek alapján szervezik meg nak és a munkások és techniku- s munkát, csökkentik a holtidőt sok rendkívüli erőfeszítéseinek kö- és emelik a gépek hozamát. A szőnhetjük. A munkásokoztály, él- mezőgazdasági gép- és traktorát- csapatának, a Román Munkás- pártnak kezdeményezésére indi- nyalták a gépjavítási tervet. eddig nem látott hatalmas lendü- szekben pedig jelentős összegű meg- takarításokat értek el.

A minisztertanács közleménye az Állami Terv teljesítéséről az 1949. év első negyedében nemesak az eredményeket sorolja fel, ha- pontlikához, amely mind a lakos- nem rámutat azokra a hiányossá- gokra is, amelyeknek felszámolá- sával eredményesebb munkát vé- zezhetünk a következő évnegyed- dekben. Soha ilyen öszintén nem tartott fel az ország dolgozó népe elélt nemzetgazdaságunk fejlődé- séért és megerősítéséért folytatott hatalmas küzdelem eredményeit és fogyatékosságait, mint ép-

Visszaérkezett Moszkvából a szakszervezeti küldöttség

A gyakorló gimnáziumok középfoku iskolákká alakultak át

Háztartási cikkeket előnyös havi részletre kapnak a dolgozók

Május 6-án, pénteken délben hazaérkezett Moszkvából Apostol Gheorghe, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke és Stelian Moraru, az államvasutak, a CFR szakszervezetek elnöke, akik a Román Népköztársaság szakszervezeteit képviselték a Svovjet Szakszervezetek X. kongresszusán.

Megérkezése után Apostol Gheorghe elmondotta, hogy a Svovjet Szakszervezetek X. kongresszusa felbecsülhetetlen értékű iskola volt a résztvevők számára. Számos tanulságot vontak le, amelyeket mindennapi munkájuk- ban kívánják hasznosítani a tö- megek mozgósításával, a szocia- lizmus építésével kapcsolatban.

A továbbjában Apostol Gheorghe beszámolt arról a hatalmas élményéről, amelyben a moszkvai május elsejei ünnepségek alkal- mával része volt. A svovjet nép a Svovjetunió Kommunista (bolse- vik) Párt irányításával a nagy Sztalin vezetésével, minden ere- jét a kommunizmus építésének szolgálatába állítja. A svovjet nép békét óhajt, hogy a kommuniz- must építhesse.

Nyilatkozatának befejező részé- ben kijelentette, hogy Népköztár- saságunk szakszervezetei további munkájukban felhasználják a Svovjet Szakszervezetek gazdag tapasztalatait és a kommunizmus iskoláivá válnak.

Megszüntették a gyakorló gimnáziumokat

A Hivatalos Közlöny hétfői szá- mában megjelent a Nagy Nem- zetgyűlés Elnöki Tanácsának az egyetemek mellett működő gy- akorló gimnáziumok megszünteté- séről, valamint a tanárjelöltek pe- dagógiai gyakorlatáról szóló ren- deletéről.

A rendeletterv értelmében, az egyetemek mellett működő gyakorló gimnáziumok a hétfői nappal kezdődőleg tevékenységük- et megszüntetik. A tanárjelöltek pedagógiai gyakorlatát a közok- tatásügyi minisztérium szervezi meg, a technikai kádereket illetően pedig a szakminisztériummal egyetértve határoz a megszerve- zésről.

A pedagógiai gyakorlat órákon való részvételből, próbaeladások- ból és később megjelenő terv sze- rintű befejező előadásból áll.

A rendelettervvel megszü- ntették gyakorló gimnáziumok,

mint középfoku iskolák folytatják működésüket.

MEGKEZDIK AZ ÁLLAMO- SÍTOTT VÁLLALATOK ADÓÜGYI ELLENŐRZÉSÉT

A pénzügyminisztérium körren- deletben közölte az ország összes pénzügyigazgatóságával a májusi és júniusi munkatervet, amelynek értelmében ezen két hónap alatt az összes hátralékos munkákat el kell végezni.

Szigorúan ellenőrizniök kell az államosított vállalatokat, hogy azok pontosan befizették-e az ál- lamkincstárnak járó haszonrésze- ket.

AZ ITALMÉRÉSI ENGE- DELYEKKEL KAPCSO- LATOS ÜGYEKET AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁ- GOK INTÉZIK

A pénzügyminisztérium körren- deletet küldött az ideiglenes bi- zottságok pénzügyi osztályához, amelyek — mint ismeretes — a

régi adóhivatalok kibővített ha- tás körét vették át. A körrendelet feljogosítja őket, hogy az italmé- rési engedélyekkel kapcsolatban felmerült összes kérdéseket saját hatáskörükben elintézhessék.

A körrendelet értelmében, a községi, járási vagy megyei pénz- ügyi osztályoknak jogukban áll italmérési engedély törlésére, ideiglenes engedély feljegyzésé- sere vagy más ezzel kapcsolatban benyújtott kéréseket elintézni az érvényben levő törvényes rendelkezések betartásával. A pénzügyi osztályoknak jogukban áll költö- zés esetén az italmérési engedé- lyeket átírni vagy az elvesztettek helyett másolatot kibocsátani. Ugyanezek az intézkedések vonat- koznak az Állami Szeszjövődék által kibocsátott szeszitalt árusí- tó engedélyekre is, amelyeket — mint ismeretes — olyan szemé- lyeknek adtak ki, akik nem ren- delkeztek italmérési engedéllyel.

HAVI RÉSZLETEKBEŒ VÁSÁROLHATÓK HÁZ- TARTÁSI CIKKEK

A kereskedelem és élelmészé- ügyi minisztérium, valamint az Állami Bank, a dolgozó tömegek segítségére siettek, amikor jóvá- hagyták a Centroom-Metal kéré- sét, hogy havi részletekben hoz- hasson forgalomba háztartási cikkeket.

A jóváhagyásnak megfelelően, a Centroom-Metal ücsitotta az ország valamennyi állami vasüz- letét és állami áruházát, hogy a köztisztviselőknek és az állami vállalatok alkalmazottainak kü- lönböző háztartási cikkeket, mint varrógépeket, aragáztartályt, rá- diókrészleteket, emalt fürdőkádát, gyermekkoscsit és egyéb, havi részletre árusíthatnak.

A győzelem ünnepének évfordulója alkalmából

A Svovjetunió hadügyminiszttere napiparancsot intézett a Svovjet Haderőkhöz

MOSZKVA. — (Radór). A TASS távirati iroda közli Vasilevszki marsallnak, a Svovjet- unió hadügyminiszterének a német fasizmus felett aratott győzelem évfordulója alkalmából ki- adott következő szövegű napiparancsát:

Elvtársak, katonák és tengerészek, tiszték és alcsztek!

Elvtársak, tiszték, tábornokok és tengerparagok!

A fasizta Németország felett aratott történelmi jelentőségű győzelemünk negyedik évfordulóját ünnepeljük. A svovjet nép és feyyveres hadereje a Nagy Honvédő Háború idején a Bolsevik Párt vezetésével halálos csapást mért a német imperializmusra, megvédelmezte a haza szabadsá- gát és függetlenségét és megmentette Európa népeit a fasizta rabság borzalmaitól.

A fasizta Németország felett aratott győzelem negyedik évfordulója alkalmából köszönetek benneteket. A győzelem napjának megünneplésére elrendelem:

Az üdvözlés jelül ma május 9-én országunk fővárosában Moszkvában és a Svövetséges Köz- társaságok fővárosaiban, valamint Kaliningrádban, Lvovban és a kőa városokban; Leningrádban, Sztálingrádban, Szabasztopolban és Oderszében) harminc ágydóvást adjanak le.

Eljen a hős svovjet nép és dícsőséges hadereje!

Eljen a Svovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja — győzelemünk kezdeményezője és meg- szervezője!

Eljen nagy vezetők és fönökünk, Sztálin elvtárs!

Örök dícsőség a hősöknek, akik hazánk szabadsága és függetlensége érdekében vívott csa- tákban elestek!

A napiparancsot a Svovjetunió hadügyminisztere Vasilevszki, a Svovjetunió marsallja írta alá.

GYÖNGYÖSSY DÁNIEL

Megtartották a szakszervezeti énekkari és tánc csoport-versenyek döntőit

A szakszervezeti énekkari és tánc csoport-versenyek döntőit és a záróünnepségeket a fővárosban az ARO filmszínház pompásan felszított termében tartották meg. Az ünnepségen megjelentek a kormány tagjai, az Országos Szakszervezeti Tanács kiküldöttei és a diplomáciai testület tagjai, élükön S. I. Kavtaradzevel, a Szovjetunió nagykövetével.

Az ünnepség a Román Népköztársaság és a Szovjetunió himnuszával kezdődött, majd az Országos Szakszervezeti Tanács nevében M. Vescan üdvözölte a megjelent közönséget és a verseny résztvevőit. A továbbiakban megemlítette, hogy az országos jelentőségű verseny első szakaszában 62 kerület és számos ipari központ, 540 énekkar és 430 tánc csoportja indult. A résztvevők száma meghaladta a 41.000 főt, akik kivétel nélkül a dolgozó parasztság és a gyárak munkásai közül kerültek ki. A verseny második szakaszát az ország 12 központjában rendezték meg, melyeknek során 34 énekkar és 36 tánc csoport szerepelt a döntőbe jutás jogát.

A verseny döntőit a fővárosban tartották meg, s ennek eredményeképpen 12 énekkar és 15 tánc csoportot tüntettek ki, mint a verseny győzteseit.

Az énekkari versenyben az első díjat a brassói Sovrom-Traktorgyár nyerte. A kolozsvári Herbák János-művek vegyeskara második díjat nyert. Harmadik díjat nyert a petrosényi Bányász Szakszervezet énekkara.

A tánc csoportok versenyében első díjat nyert az aradi Államvasutak — CFR Szakszervezetének csoportja. Második díjat nyert a marosújvári Közalkalmazottak Szakszervezetének tánc csoportja, míg harmadik díjat nyertek a szamosmegyei Felsőbogat Földmunkás Szakszervezetének és a máramarosmegyei Petrova Földmunkás Szakszervezetének tánc csoportjai.

A díjkiosztás után, Constantia Lepadatu, az Országos Szakszervezeti Tanács Végrehajtóbizottságának tagja méltatta az egész ország dolgozóinak bevonásával megrendezett versenyek jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy első ízben volt alkalma az ország dolgozó népének, bemutatni a főváros közönsége előtt a nemzetiségük és a különböző vidékek sajátos táncait és dalait.

Az ünnepség befejezése a győztes énekkarok és tánc csoportok eleve, vidám és színes bemutatója volt, melyet a közönség nagy tetszésnyilvánítással fogadott.

A marosvásárhelyi Állami Székely Színház művészeinek kitüntetése

BUKAREST. — Eduard Mezincescu művészet és tájékoztatásügyi miniszter ünnepélyes keretek között tüntette ki azokat a színészeket és rendezőket, akik az elmúlt évad folyamán kiváló teljesítményt nyújtottak.

A huszonegy kitüntetett művész között szerepelnek Tompa Miklós igazgató-rendező, Kovács György és Szabó Ernő, a marosvásárhelyi Állami Székely Színház, Rodica Barbu és Dorina Ghibu, a kolozvári Nemzeti Színház művészei.

3 millió példány

1948 május 1 és 1949 május 1 között 220 könyv jelent meg az ARLUS „Orosz könyv” kiadásában, melyből 172 román nyelven, 45 magyar nyelven és 3 német nyelven jelent meg, összesen 2.974.900 példányszámban.

A 220 kiadvány közül 182 első kiadásban, 38 pedig második kiadásban került forgalomba. Az 1947 május 1 és 1948 május 1 közötti időben megjelent 93 kiadvány 826.800 példányszámban, a fent említett időben megjelent kiadások példányszámban 136, kiadászámban 239 példányokkal.

A fenti számok csak százaz adatok. De ha az éremnek a másik oldalát tekintjük és azt nézzük, hogy ma már minden dolgozóinak a kezében látjuk „Az Orosz Könyv” szórakoztató és nevelő olvasmányait, meg kell állapítanunk, hogy „Az Orosz Könyv” kiadó munkáit végzett. Olyan emberek kezébe juttatta el a szellem Kovácsoló szerzőkét, a könyvet, akiknek még sohasem volt alkalmuk megismerkedni a jellem-reformáló, a látókörtágító olvasmányokkal.

A kolozsvári Román-Szovjet Tanulmányi Intézet segítségét nyújt tudósainknak

KOLOZSVÁR. — Míg a polgári tudomány egyre inkább idealizmusba és miszticizmusba süllyed, a marxizmus-leninizmus forradalmi világnézetén alapuló szovjet tudomány mind nagyobb sikereket ér el. A Legfelsőbb Tanács választása előtt, 1946 február 9-én tartott történelmi jelentőségű beszédében, Sztálin ezt mondta:

„Nem kételkedem benne, ha megadjuk tudósainknak a megfelelő segítséget, a legrovidebb idő alatt nemcsak utól tudják érni, hanem el is tudják hagyni a tudományok háttérainkon kívül elért eredményeit.”

A tudósok és műszaki emberek becsülettel felelnek meg ennek a nagyszerű feladatnak. A tudomány és technika legtöbb területén ez az óhaj már ténnyé vált. A mezőgazdasági technikában, az élettani tudományokban, a fiziológiában, a lélektanban, a pedagógiában, a fizikában, a növénytanban, a matematikában, hogy ne is említsük a művészetet és irodalmat, a Szovjetunió messze megelőzött minden más országot és ez a távolság napról-napra nő.

A jelenlegi körülmények között, mikor országunkban a szocializmust építjük, a szovjet tudomány és technika segítségével felbecsülhetetlen értékű.

Hogy tudósaink és technikusaink könnyebben tájékozódhassanak a Szovjetunió tudományos tevékenységéről, a kolozsvári Román-Szovjet Tanulmányi Intézet „Bibliográfiai Tájékoztató”-t ad ki. Ebben az érdekeltek tudomására hozzuk a szovjet tudomány legfontosabb eredményeit, kutatásait és tapasztalatait, melyek a rendelkezésünkre álló anyagban találhatóak és rendelkezésükre bocsátjuk, román, vagy magyar fordításban.

A „Bibliográfiai Tájékoztató” első száma 108 tanulmány címét tartalmazza, melyek a legfrissebb szovjet közleményekben jelentek meg, tárgyról körülmények között.

Készül a „Bibliográfiai Tájékoztató” következő 3. száma is: A 2. szám újabb tanulmány sorozatot fog tartalmazni (köribelül 250), a 3. szám tartalmazni fogja azoknak az orosz nyelvű tanulmányoknak a címét, melyek a különböző kolozsvári intézményekben román, vagy magyar fordításban találhatóak. A 4. szám tartalmazni fogja a legjelentősebb szovjet folyóiratok utolsó számainak tartalmát.

Az 1. és 2. számban található tanulmányok már meg is vannak fordítva a Román-Szovjet Tanulmányi Intézet kolozsvári fiókjánál. Itt megrendelhetők, vagy tanulmányozhatók.

Ezzel a munkával párhuzamosan, a Román-Szovjet Tanulmányi Intézet a három tagozatban (technikai-gazdasági, jogi-társadalomtudományi, élettani-örvostudományi) szakemberek munkaközösségeit szervezte meg. Ezek feldolgozzák a fontosabb tárgyakat és közlésekben, valamint nyilvános előadásokban ismertetik azokat.

Diszoklevelet kapott Dombó község ARLUS-köre

KÜKÜLLÖDOMBÓ. — (Levelezőnk írja.) Az országos Arlus-köri versenyek keretében Küküllődombó község Arlus-köre derekasan megállította a helyét. Nagy Sándor munkás szívvel-lélekkel fogott hozzá a szervezési munkához és az eredmény meg is mutatkozott. Dombó község munkás népe megértette az Arlus-ba való tömörülés fontosságát és eleget tett a felhívásnak. A dombói Arlus-nak már több, mint 300 szervezett tagja van. Az Arlus a községben számos politikai előadás és kulturműsor keretében népszerűsítette és fejlesztette a román-szovjet barátságot.

A dicsőségtől megilletve Arlus-vezetőség kitüntetésre javasolta a dombói Arlus-kört. Április 24-én a megyei Arlus-vezetőség tagjai gépkocsin kiszálltak a községbe, ahol ünnepélyes keretek közt diszoklevelet és jelvényt nyújtottak át a helybéli Arlus-kör vezetőségének.

A szép eredményért Nagy Sándor Arlus-elnökön kívül dícséret illeti Szűcs Klára titkárnőt, aki mint tanítónő fáradtságot nem kimélve dolgozott az Arlus-kör sikeres működéséért.

Érteni kell a párbeszédet

A kolozsvári Capitol és Gorkij Maxim moziban játszott film: az „Igaz ember története”, egyre jobban szétárad a lelkekben. A film nemcsak a szépség élménye, élvezet, nemcsak meséje, pontos, hibátlan szerkezete révén ragad magával, de egyszersmint tanítás is. Idővel olyan emlékké válik, mely belső éntünk alkotórészévé válik. Az „Igaz ember története”-nek fontos, nélkülözhetetlen részei; a beszélgetések. Mint tudjuk, a hollywoodi filmszövegeiről, kimondottan megrendelésre dolgozó robotemberek. Megfizetik, de nem sokra tartják őket. A piacra „ötleket” szállítanak, amelyeket azután rendező, producer, fényképész össze-visszaszabdal. A szovjet filmnél éppen ellenkezőleg áll a dolog. A szovjet forgatókönyvet írók, művészek írják. Ha a szöveg nem érdekes, nem iktető, nem művészi, a rendező hozzá se kezd a munkához. A szovjet film dialógusai — akárcsak a színházban — pergőek, magával ragadók. Aki tehát a szovjet filmben előforduló dialógusokat nem érti, vagy csak félig érti, az teljesen nem tudja beleélni magát a filmben és — természetesen — kielégítetlen marad.

Az „Igaz ember történetében” hosszú idő után újra látunk magyar feliratokat. Ez nálunk bizonyos mértékig szintén hozzájárult a film döntő, átütő sikeréhez. A moziba új rétegeket vonzott. Új emberek százainak bizonyította be a szovjet film fölényét Hollywood tucattermékeivel szemben.

Sz. A.

Állami Terv előírásait teljesítően

4000 írástudatlan helyett 6024 embert tanítottak meg írni-olvasni Torda-Aranyos megyében

TORDA. — (Tudósítónk jelenté.) Torda-Aranyos vármegyében igen szép eredménnyel dolgoznak az írástudatlanság leküzdése érdekében. A most lezajlott vizsgák adatai szerint az Állami Tervben előírt 4000 írástudatlan helyett a tantestület lelkes munkásai 6024 nőt és férfit tanítottak meg írni-olvasni.

A tantestület tagjai egymással versenyezve végezték feladatukat. Egy ötven százalékkal mutták felül az Állami Tervben 1949-re előírt feladatukat. Sőt, az ötvenszázalékos túlteljesítésnél is szebb eredményt értek el az írástudatlanok tanítása terén. Ugyanis a tordai tanfolyamok eredménye még ennél is szebb, azonban egyes tanfolyamok hallgatói még csak ezután vizsgáznak.

Járásonként a tanfolyamra járók és a levizsgázottak száma a következőképpen oszlik meg:

A járási járásban 500 hallgató közül 370 vizsgázott le, a gyéresi 914-ből 740, a szentmihályiban 205-ből 192, az aranyosbányában 785-ből 672, a topánfalviban 2204-ből 1928, a tordaiban 616-ból 396 és végül a ludasi járásban 1443-ből 956 hallgató.

A vármegye járásaiiban összesen 6667 írástudatlan látogatta a tanfolyamokat, akik között írni, olvasni és számolni 5254 román és 770 magyar hallgató tanult meg.

KIVÁLÓ EREDMÉNYT MUTATOTT FEL

NEMES MIKLÓS

turális színvonalukat és mutattak fel kitűnő eredményeket ezen a téren is.

A pompásan sikerült tanfolyamok eredményeit látva a további tanfolyamokra még nagyobb számmal jelentkeztek az írástudatlanok. Mindenki tanulni, haladni kíván s nem akar megmaradni írni-olvasni nem tudó, a régi világ alkát hordozó embernek. Az eredmények oly szépek, hogy pár év múlva a tanfolyamok fokozódó népszerűsödése, a tanítók és hallgatók lelkesedése következtében, teljesen megszűnik az írástudatlanság a megyében és bizonyára az egész országban.

Jellemző a tanfolyamok népszerűségére az egyik földműves-szakszervezeti elnök kijelentése:

— Most már én is odaillök a padba vizsgálni, mert a vezetéshez tudni is kell.

A tanfolyamok rendezése nagyban fokozta a kultúrthozók iránti érdeklődést is. Egyre több és több községben épül kultúrthozó, ahol gazdasági és politikai előadásokat és műsoros esteket tartanak.

Torda-Aranyos vármegyében 131 kultúrthozó létesült és fejt ki komoly munkát. Könyvtára mindegyiknek van és 22 saját rádióval díszíthetők. Így terjesztik ezek az otthonok a tudást, fejlesztik a tömegek kulturális és ideológiai színvonalát a szocializmus építése érdekében.

A Román Opera Zenekarának hangversenye

Hónapok óta hiányzott Kolozsvár zenei életéből a zenekari hangverseny. Mióta a filharmonia megszűnt, ritkán jutunk ezekhez az értékes és a nevelés szempontjából csaknem nélkülözhetetlen zenei megnyilatkozásokhoz. Azért köszönik igaz örömmel Bugeanu igazgató vállalkozását, mikor ismét dobogóra állította operai muzsikuskait.

Brahms negyedik szimfóniáját csak néhányszor játszták nálunk és így külön élvezet volt ezt a nagyzenekari kamarazeneművet végighallgatni. Szellemében, kedélyében, de szerkezetében is közzeli rokonságot mutat a szerző harmadik vonósnégyesével. A témák vonala, a ritmusképletek, de az utolsó tétel változatai is, e műre utalnak. Keményebb, darabosabb is a többi szimfóniájánál és szimfónikus stílusában is bizalmas kapcsolatot jelez Brahms kamarazeneműjével. Bugeanu mester lelkiismeretesen előkészítette a szimfóniát és lelkesen vezényelte azt, kikangszolva annak bizalmas, kamarazenekari jellegét. A zenekar hűségesen követte elgondolásait. Feltűnően jó volt az együttes és éledező az előadásban. A kiáltások megbízhatóan futják igényes szólamukat a sűrűs (Pop), különösen a variációjában remekelt, míg az üsdobos (Jarda) az alkalommal fölülmulta önmagát.

Bugeanu mester román zeneszerző zenekari művét is bemutatta. Andreicu zenekari Szerenádja népi vonalon a szláv klasszikus zenei hagyományok útján mozog s olykor a franciákra emlékeztet. Keveset mond az első tételben, mely öletekben és mondanivalókban a legszegényebb. Formásabb a rugalmas Scherzo dvarzói színeivel, míg a lassú tétel pasztor hangulata, nemzeti jelleggel, szépen ivelt dallamvonallal azonnal utat talált hallgatóságához. Rokonszenves a népi táncritmusban tartott, tízes záró tétel is. A szerző fiatalkori műve érdemes arra, hogy meghallgassuk.

Az est szölistája Radu Mihai, alapos készséggel és tudással zongorista, aki Chopin zongoraversenyét játszotta. Az első tétel elfogódoltsága után a zongorista szabadon csapongó fantáziával, kerek játéktudással és meleg lírai mondanivalókkal játszta ezt a gyönyörű művet, melynek időszerűségét adott az idej Chopin-éjszaka.

Bugeanu mester egy szép est emlékével tándékozta meg hallgatóságát.

A magyar kormány újabb tiltakozó jegyzéket intézett Jugoszláviához

BUDAPEST. — (Rador.) Magyarország külügyminisztériuma újabb tiltakozó jegyzéket nyújtott át a budapesti jugoszláv követ-ségnek azzal, hogy az továbbítsa a belgrádi kormányhoz.

A jegyzék kifejti, hogy április 21-ről 22-re virradó éjszaka a jugoszláv hatóságok törvénytelenül átcserepészték a magyar határon több mint 100 kémét a Magyar Köztársaság területére. Letartóztatásuk után kiderült, hogy a kémek valamennyien magyar nemzetiségűek, volt horthysta csendőrök, tiszték és katonák, tőkések, reakciós elemek és csempészek, akik törvénytelenül hagyták el Magyarországot területét és Jugoszláviába menekültek. Ezek mind ellenségei a magyar nép demokratikus törekvéseinek, azonkívül több, a Magyar Köztársaság ellen elkövetett bűn terhelő lelkiismeretüket. Annakidején a bűntettől való félelmükben menekültek el.

A jugoszláv titkosrendőrség ezeket az elemeket gyűjtőtáborokba csoportosította, ahol kémeknek képezték ki őket, s aztán át-tették a magyar határon azzal a céllal, hogy politikai, gazdasági és katonai értesítéseket szerezzenek és továbbítsanak Magyarországra.

A magyar külügyminisztérium hangsúlyozza, hogy a jugoszláv kormány által elkövetett ellenséges provokáló akciósorozatában ez az eset különösen súlyos és példa nélkül álló. Ez az akció azt bizonyítja, hogy a jugoszláv hatóságok az imperialista uszító módszerek felhasználásával akarnak türhetetlen helyzetet teremteni a magyar-jugoszláv határon és így akarják aláaknázni a nemzetközi békét.

A magyar külügyminisztérium kormánya nevében a legerélyesebben tiltakozik a jugoszláv kormány újabb ellenséges akciója ellen és követeli, hogy a jugoszláv kormány azonnal vessen véget az ellenséges mesterkedéseknek.

A vietnami katonai törvényszék letartóztatási parancsot adott ki az annami volt császár ellen

PÁRS (Rador) — A vietnami köztársasági katonai törvényszék letartóztatási parancsot adott ki Bao-Dai, Antram volt császára ellen. Bao-Dai, aki a második világháború idején együttműködött a japán hódítókkal nemrégben Vietnamba érkezett, hogy a francia imperializmus érdekében fejtsen ki tevékenységet. Mint ismeretes Bao-Dai a francia kormány támogatásával a még fel nem szabadított csekély kiterjedésű vietnami területen bábormányt alakított.

Ugyancsak elfogatási parancsot adott ki Xuan tábornok, a franciák által létesített bábormány elnöke ellen is.

A francia reakciós sajtó kampányt indított Joliot Curie tudós ellen

PÁRS. — (Rador.) A párisi Béke Világkongresszus befejezése után a reakciós sajtó kampányt indított Frederic Joliot Curie tudós ellen, arra való hivatkozással, hogy a béke érdekében kifejtett hatalmas erőfeszítései és magatartása összecsuszítathatetlen az atomerő bizottság elnöki tisztiségével. A reakciós sajtó a kormány közbelépését kérte.

A francia tudományos élet kiválóságai a legerélyesebben visszautasították a reakciós sajtó támadásait és a tudományos intézetek és a felsőoktatás szakszervezetének tagjai együttműködésüket fejezték ki Joliot Curie iránt.

A béke védelmére alakult be-

miségi bizottság levelet intézett a miniszterelnökhöz, melyben többek között a következőket írták: „Joliot Curie, az atomerő leg-hivatottabb közismert specialista-ja a francia értelmiségiek béke-értekezletén a következő kijelen-tést tette: „Ha holnap a francia kormány arra kérne bennünket, hogy romboló eszközöket gyárt-sunk, — nemmel válaszolnánk”.

A levél a továbbiakban tiltako-zik az ellen, hogy a tentiek alap-ján kampányt indítsanak az ellen a kiváló tudós ellen, aki az el-lenállási mozgalomban harcolt és aktívan résztvett Franciaország

nemzeti függetlenségének kivívása érdekében.

A Tudósok Egyesülete több mint ezer tagja nevében hasonlóképpen tiltakozott a Curie ellen indított kampány miatt.

A Liberation jelentése szerint a minisztertanács legközelebbi ülésén fogja a „Curie ügyet” megtárgyalni. A lap jelentése szerint a kormány szeretné Joliot Curiet leváltani és helyébe Longjambon volt közellátási minisztert kinevezni.

A Liberation híradása a francia közvéleményben nagy felháborodást váltott ki.

A Tito-klikk újabb gyilkosságait leplezik le a belgrádi egyetemi hallgatók

MOSZKVA (Rador) — A moszkvai rádió idezi a „Szocialista Jugoszláviáért” című moszkvai jugoszláv lap egyik cikkét, amely 50 belgrádi egyetemi hallgató levelet ismerteti:

Tito, Rankovits, Kardelj és Gylasz egyre jobban fokozzák nacionalista és szovjetellenes politikájukat — írják a diákok. Az imperialista országokba hadifont-toseágu nyersanyagokat szállítottak, azokat, akik nem támogatják áruló politikájukat, bebörtönzik. Asszo Jovanovicson kívül több más vezető politikust is meggyilkoltak. Ez év januárjában Bjelo Poljeben meggyilkolták Ilja Bultovicot és 11 társát. A jugoszláv-albán határon meggyilkolták azokat a kommunistákat, akik Rankovits terrorja elől Albániába akartak menekülni. Montenegróban börtönbe vetnek mindenkit, aki nem hajol meg Tito politikája előtt. A többi között börtönbe ve-

tették Szavó Zsakicsot, Borovits helyettes minisztert, Boskovicot és másokat. Belgrádban, Zágrábban, Zimonyban és az ország minden részében tovább tart a terror és az erőszak. A párt tele van fasiszta Nedica, Jolics és a királpárti Dráza Mihajlovics volt híveivel. A párttervezletek napirenden vannak a Szovjeturó elleni támadások. Az egyetemi hallgatók a Tito-klikk uralkodása megdöntése mellett foglaltak állást, és elhatározták, hogy mindent megtesznek azért, hogy a Jugoszláv Kommunista Párt visszatérjen a testvérpártok családjába. Harcolnak a marxista-leninista vonal győzelméért a Pártban és harcukhoz segítséget kérnek a Szovjetuniótól, valamint a világ összes demokratikus erőitől.

A levelet ötven párttag és pártokivüli belgrádi egyetemi hallgató írta alá.

A béke és függetlenség napjának ünnepe Kolozsvárt

KOLOZSVÁR. — Az ország dolgozóival együtt Kolozsvár város lakossága is munkával ünnepelte Május 9-ét, a béke és függetlenség napját. A város zászlódiszba öltözött. A város napot a szovjet hősi emlékmű megkoszoruzásával és a Diákház nagytermében rendezett díszüléssel ünnepelelték meg.

dicsőséges szovjet hadseregnek köszönhetjük.

— Ezek a fogok, amelyet kemény küzdelemmel kaptuk meg, drága nekünk, akár csak az életünk — mondotta. — A világ valamennyi népének hangja, amelyet a párisi békekongresszuson hallattak, egységes békefrontot kíván a Szovjetunió megingathatatlan békeépülete körül, Sztalin generalisszimusz vezetésével.

Kolozsvár dolgozóinak kegyele-tes és hálája, koszoruk erdejével borította a szovjet nép hős fiainak, az ország függetlenségét visszaadó hősöknek emléksobrát. A megkoszoruzás ünnepségén résztvettek a hatóságok, a katonaság és a dolgozók képviselői, élükön a Román Munkáspárt megyei vezetőségének tagjaival. A megkoszoruzáskor Zanfirescu Cristescu tábornok román nyelven, Belovai István munkás magyar nyelven emlékezett meg a nagy napról és a szovjet katona hősiességéről.

A szovjet hősök emlékműve után a Hősök temetőjében, a fasiszus elleni harcban elesett szovjet és román hősök emlékművét is megkoszorúzták.

Este 6 órakor a Diákház nagytermében ünnepséget rendeztek amelyet Deac Vasile, Kolozsvár város ideiglenes bizottságának elnöke nyitott meg.

Ezután megválasztották az ünnepség disz- és aktív elnökeit.

Az ünnepség jelentőségét román nyelven Marian Horia, Kolozsmegye ideiglenes bizottságának elnöke ismertette. Beszédében rámutatott, hogy Kogalniceanu Mihail 1877 május 9-i kijelentése a törvényhozó testület plénuma előtt: „Függetlenek vagyunk, önálló nemzetté lettünk” csak 1945 május 9-én lett valóság. Szinház művészei és balettkarai és ezt a Szovjetunió és a szolgáltattak.

Veress Pál, Kolozsvár város ideiglenes bizottságának titkára magyar nyelvű beszédében, miután történelmi visszpillantást vetett Május 9-ének történetére, rámutatott a munkásosztály és annak pártja következetes harcára a szabadságért és az ország függetlenségéért és hangsúlyozta, hogy a népek többé nem akarnak háborút. Rámutatott azokra a feladatokra, melyek a Román Népköztársaság dolgozóira hárulnak, hogy a békét megőrizték és a szocializmust építsék.

— Feladatunk, hogy teljesítsük az Állami Tervet — mondotta. — Felkészülünk egy nagyobb, általános gazdasági terv megindítására, melynek megvalósítása hazánk független gazdasági fejlődésének legbiztosabb tényezője.

Az ünneplők szünni nem akaró lelkesedéssel, harcos jelszavakkal éltették a Szovjetuniót, a győzelmes Szovjet Hadsereget, Sztalin generalisszimust és a szocializmust építő Román Népköztársaságot, valamint annak vezető erejét, a Román Munkáspártot.

A lelkes ünnepséget művészi számok fejezték be, amelyet a Dermata kulturcsoportja, valamint az Állami Román és Magyar Szinház művészei és balettkarai és ezt a Szovjetunió és a szolgáltattak.

OTT VOLTAM

Nanking felszabadulásánál

A párisi „Action” című lap közli Cynthia Aldworth újságíró nő riportját.

NANKING, APRILIS 20. SZERDA

Két órája Nanking lakossága tudja, hogy visszautasították a Mao-Cse-Tung által, a Kuomintangnak felajánlott békefeltételeket. A város a forró tavasz aggodalmával, szürke és nehéz ég alatt él. Külsőleg úgy zajlik le az élet, mint eddig. Utcasarkokon kis élelmiszerárusok talán egy fokkal halkabban alkuszának ve-
vőikkel. A lebujok nyitva vannak. De mikor zárják be ezeket Kinában? Kilencven kilométerre tőlünk hirtelen ágyuszó hallszük. Az embereken a megkönnyebbülés moraja zug át. Az egész világ tudja és hangosan beszél, hogy a Jang-Ce folyónál egy millió ember támad. Amit most hallunk, az az ágyuszó a folyó felső folyásánál Nanking felett hangzik, ide összpontosították ugyanis a Kuomintang flottát. Közülük ott van a két angol hajó, az „Amethyst” és a „Consort”.

Az utcán járkalok. A tömeg ezt találgatja, hogy vajjon a Kuomintang repülőgépei, Ho-Ying-Csin csapatainak utolsó reményesége, belevágtak-e a harcba. Vannak olyan hírek is, melyek arról beszélnek, hogy a repülőgépek eltávoztak Formosa felé.

Egész nap tart a tüzéségi párbaj. Leszáll az éjszaka, az utcák most is tele vannak illó és álló emberekkel, asszonyokkal, felöltött gyermekkel, akik mind a nyugati eget kémlelik. Szomszédom különösen lelkes. Elmondja, hogy

azok közül a diákok közül való, akiket a Kuomintang rendőrsége husz nappal ezelőtt elagyabugyált.

Mindenki tud mindent, csak a hivatalos hírek hiányoznak. Egy kuli hanyagul riksa-kocsijára támaszkodva elmondja, hogy Mao-Cse-Tung csapatai Vuhund állították a Jangocet. És ez logikus is: a folyó itt alacsony, 150 méter széles, partja lapos.

APRILIS 21. CSÜTÖRTÖK.

Nagy sebességgel autók rohannak ki a városból. Teli vannak tárgyakkal és emberi lényekkel. Csang-Kaj-Sek hivatalnokai menekülnek.

Közben az üzletekben semmi friss élelem nincs. A közeli vidékekről a világon semmi sem érkezik. Itt-ott az utcasarkokon asszonyok, kis rőzsetűket gyujtanak meg, s lángjánál halat sütnék.

APRILIS 22. PÉNTEK.

Minden jel arra mutat, hogy a nacionalista csapatok teljes szétbomlásban vannak. Egy kínai bakka átmege a városon, cipője nincs, uniformisa is alig van és majdnem teljesen fegyvertelen. És mintha méltóságának utolsó maradványát akarná megőrizni, a kakti sapka fején van, de mélyen szemébe huzta, mintha nem akarná látni saját vereségét.

Megállítom, beszélok vele. Minden valamennyit abban volt, hogy

főnökeik elfogadják a Mao-Cse-Tung által felajánlott békefeltételeket. E feltételek visszautasítása, teljesen leverte őket. Nincs más hátra, mint elszakadni a csata színhelyéről.

— Hogy álljunk ellen, — mondja — egy szervezett hadseregnek? A Jang-Cen az átkelést, — folytatja — tízezer ember hajtotta végre. Csónakokon, bárkákon és dereglyéken. Szegény bárkák soha sem gondolták volna, hogy még katonai rendeltetésük is lesz.

A bombázás egyre erősbödik. Ugy tünik nekem, hogy már a gépfegyver kattogását is hallom. Az biztos, hogy az emberek arca egy fokkal boldogabb s ezt jól látni a sárga arcokon, amelyek különben kifejezésteleneknek látszanak.

APRILIS 23. SZOMBAT.

A különböző követségek gyorsan csomagolnak. Háromszáz amerikai menekül. Az elköltözés szö nem felel meg rettegésüknek. A repülőter tele van gépekkel, de nem azért, hogy harcoljanak, hanem hogy a Kuomintang kormányt költöztessék. A tömeg mulat rajtuk. A kormány-épületekben most égetik el az utolsó okiratokat.

A tíz hónap óta körülzárt Kajuan elesett. Tisztán kirajzolódik a Nanking felé irányuló harapófógo mozdulat. Nanking- és Sang-haj között az ut teli van legu-
zótt katonákkal. A kormánycsapatok pánikja teljes. A városon megkezdődik a fosztogatás. Senki sem tud rendet teremteni. Hogyan akadályozzák meg azt az asszonyt, hogy elvegye a fazekat.

vagy azt a gyermeket, hogy cisz-ladjon egy fél kiló rizzsel?

Az állomás a levegőbe repült. A villanyosáramot elvagták, de már új rend alakul ki. Mint hogy-ha innep közeledne. Mindenütt fogadóbizottságok alakulnak, a levegőben zászlók repülnek, ilyen felirásokkal: „Üdvözlés Mao-Cse-Tungnak!” “Másik felirás: „Mao-Cse-Tungnak tízezer évre!” És ime felgyul a villany. Tudom, hogy szerencsét kívánó táviratot küldtek Mao-Cse-Tungnak. Közben Kuomintang repülőgép köröz fölöttünk. Ez a Kuomintang repülőgépségeknak egyetlen harci megújulás. Ötven kilométerre tőlünk még tart az ágyupár-baj. Diákok önkelnék és készü-
nek fogadni a győztes hadsereget.

Közbe behatolnak a városba a néphadsereg Jepei. Leszáll az alkony. A tömeg csak nem oszlik, lelkesen hurrázik, ugrál, lelkesen integet. Uj diákok érkeznek, virágokat hoznak, amit majd átadnak a katonáknak. Petárdák pukannak s ezek mintha az ágyudörgés visszhangjai volnának.

APRILIS 24. VASÁRNAP.

Az élt szerveződik. A néphad-sereg már folytatja elvonulá-sát. Nanking felszabadult. Deke-let felé, Sanghaj irányába vezénylik őket, ahová azok menekültek, akik azt hiszik, hogy még ma is a kínai nép urai.

Hívek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 22., II. emelet. Telefon: 15-38.

Lapfőmunkálatos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyzve a kolozsvári törvényszéknel F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

vál előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Truman és a lakbérek

címvel érdekes és számunkra éppen most időszerű cikk jelent meg a newyorki „Daily Worker”, az Amerikai Kommunista Párt lapjában. A cikk azért időszerű, mert éppen most rögzítették le nálunk a lakbérekkel szemben.

Mi történik ugyanebben Amerikában? Néhány mondat idézet a cikkből, amihez nem kell magyarázat:

„Amerikai dolgozó polgár — írja a Daily Worker —, vigyázz a lakbérekkel és hallgass Trumant, aki roppant kellemetlen meglepetést készít elő számodra. Igen, a lakbédredek megint emelni fogja pénzes házigazdát. Azt mondod erre: Hogyan? Hiszen Truman éppen a napokban a nagy üzletemberek csillagászati jövedelmét ellen szónokolt a kongresszus előtt? Igen ám, de Te még most sem ismered elnökünket. Amikor ő, a gazdagok ellen szól kifelé, ugyanakkor mindig új csapatot mér befele a népre.

Mi történt ugyanis? Éppen amikor Truman ur a milliósok ellen emelte fel szótát, Lucas szenátor melegen üdvözölte az új lakbértörvényt, kijelentve, hogy az jó és igazságos. Gondolhatjuk milyen igazságos, mikor ugyanazok hozták, akik a Taft-Hartley-féle munkásszabály törvényt. Soha még így nem kedvezett törvény a házigazdáknak, akiknek korlátlan lehetőséget ad a lakbéremelésre.

Azonban — oh ne félj amerikai polgár, mert a törvény Lucas szenátor urék számára valóban igazságos. A Columbia negyedben, ahol a kongresszusi tagok pazar villái állanak — nem szabad lakbért emelni! Mert hát a milliósok szenátorok és képviselők urak ugyebár, nem szeretik a többletkiadást.

A Wall-Street Journal is hozsánával üdvözli az új lakbértörvényt. Persze, mert bankárok íratják. De mi azt mondjuk: vigyázzanak a szenátor urak magukra. Mert mi többet vagyunk!”

A NAGYVÁRADI KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS nagy sikerrel aratott. A kiállítást május elsőjén az ideiglenes bizottság székesváron nyitották meg. A kiállítást Nagyváradi és Bihar megye és szobrászművészein kívül Szilágyi és Máramaros megye képzőművészei is részt-

ALADTA A VETÉSI KÉZDISZENTKATOLNÁN az gazdaság. 45 hektárral szántottak és 18 melegágy helyett 106-ot létesítettek.

MEGTISZTITJÁK TEMES MEGYÉBEN A SZÖVETKEZETEKET A KULÁKOKTÓL. A megyei szövetségi központ elhatározta, hogy május 15-ig 11 megyei szervezetnek kulákokból összetevődő ideiglenes bizottságát szegény- és középparasztokkal váltja fel.

MAGYARORSZÁGON A VASUTI SZEMÉLY- és áruforgalom már túlhaladta a háború előtti színvonalat.

HÜVÖS, SZELES IDŐ
Az Óceán északi tájáról és az északi Jéges-tenger felől egymást követő hullámok tovább tart a hideg sarkvidéki légtömegek beáramlása a szárazföldre. Egy újabb és eddiginél hidegebb hullám tegnap elborította Németország északi felét és ott a nappali hőmérséklet nem haladta meg a 10 fokot. A hajnali órákban ezen a vidéken sok helyen volt talajmenti fagy. Az 1500 méteren feletti hegységekben havazik.
Erdélyt folyamatosan árasztja el a hideg levegő; időnként megélenkülő északnyugati széllel csaknem mindenütt volt eső, záporosó. A hőmérséklet csökkent és ahol sem haladta meg a 20 fokot.
VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA DÉLIG:
Mélyül, időnként élénk északnyugati, északi szél, jórészt felhős idő, éjszakai lehűlésekkel. Többfelé, főleg délen és keleten eső, záporosó. A nappali hőmérséklet még kissé csökken, éjszaka a derültebb és magasabb fekvésű helyeken talajmenti fagy lehet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ május 11-től előadásait 8 órákor kezdi meg. Az „Őcskavas nagyban” című darab szerdai előadása tehát már 8 órákor kezdődik. A színház igazgatója kéri és szobrászművészein kívül Szilágyi és Máramaros megye képzőművészei is részt-

A ROMÁNIAI DEMOKRATA NÖK SZÖVETSÉGE kolozsmegyei szervezete keretén belül a napközi otthonok mellett működő segélybizottsága az otthonok felügyelzésére vasárnap, május 8-án délelőtt 11 órákor az Állami Magyar Színházban „Gyerekek a gyerekekért” címmel hangversenyt rendezett.

ZUGÜGYVÉD, POLITIKAI KALANDOR, faji és nemzetiségi üszítő papot leplezett le Kültülmalmás dolgozó parasztsága. Dr. Takács József református lelkész a fasiszta rendszer alatt ösgermánnak tüntette magát. Azeelőtt östüráni fajmagyarnak vallotta magát.

A KOLOSZVÁRI MNSz hírei:
Május 12-én, csütörtökön este 7 órákor I. kerület utcafelőseinek aktív ülése a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.
Május 12-én, csütörtökön este 7 órákor II. kerület utcafelőseinek aktív ülése az Andrei Muresan-utca 9. szám alatti székházban.
Este 7 órákor III., Irizs és Hostát kerületek egybevonott utcafelőseinek aktív értekezlete a Böszörményi-utca 12-14. szám alatti III. kerületi székházban.
Este 7 órákor a IV. kerület utcafelőseinek aktív ülése a Horea-utcai székházban.
Este 7 órákor V. és VI. kerület egybevonott utcafelőseinek aktív értekezlete a Mocok-utca 84. szám alatti állami iskola termében.
Május 13-án, pénteken este 7 órákor szervező, közművelődési, sajtó-propaganda és adminisztrációs felelősök szabizottsági ülése a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.
Május 14-én, szombaton délután 6 órákor I. kerületi vezetőségi ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.
Este 7 órákor I. kerület szervezőbizottságának ülése a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.
Este 7 órákor V. kerületi vezetőségi ülés a Józsa Béla-utca 23. szám alatti állami iskola termében.

1253 ifjumulós versenyben

472 ifju 50-105 százalékkal tulszárnyalta normáját

KOLOZSVÁR. — A Május elseje tisztelőre szervezett szocialista munkaversenyekben az ifjumulósok jelentős mértékben kivették részüket. A versenyek megindulása után Kolozsváron nagyszámú ifju kapcsolódott be az egyéni és a tömeges munkaversenyekbe. Amint az Ifjumulós Szövetség kolozsmegyei bizottságának elmúlt havi jelentéséből is kitűnik, Május elseje tisztelőre az ifjak 1253 egyéni munkaversenyt szerveztek. A csoportverse-

Nagyarányu városrendészeti munkálatokat kezdenek Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A város ideiglenes bizottságának városrendészeti és építészeti ügyosztálya május hónapra munkatervet dolgozott ki. A munkaterv utak javítását, épületek helyrehozatalát és festését, valamint hidak javítását irányozza elő. A tervek a leghatékonyabb munkálatok elvégzése szerepel.
A város tulajdonában levő épületek javítására és festésére 1 millió 600 ezer lej fordítanak. Ebben a Szabadság-téri, a Malinovszki-téri, a Mihai Viteaz-tér 6. szám alatti, a Kogalniceanu-utca 4. szám alatti a Petőfi-utca 19. szám alatti épületek, valamint a volt kereskedelmi és iparkamara, továbbá a volt adóhivatal épületei szerepelnek. A Böszörményi-utcában a háború alatt megsérült egyik házat lebontják. A Dózsa György-utcai luteránus templomot máris e terv keretében festik le.
A terv 700 köbméter föld kitermelését, 3000 méter sánc megtisztítását, a gátnál 5000 fűzfa ültetését is tartalmazza. A gát-örvönözés villanyt és telefont vezetnek. A 3. számú zsilipet megjavítják. A vágóhídi Szamos-hidnál 120 foyóméter új hidkorlátot készítenek. A gátnál a fél partot rózsével erősítik meg. A monostori gáthoz 40 köbméter tartályt követ termelnek ki.

Agyafurt ötlettel fosztotta ki ismerőse lakását egy munkakerülő

KOLOZSVÁR. — Agyafurt módon fosztotta ki ismerőse lakását egy nagyváradai illetőségű munkakerülő. Fekete Margareta, aki már hosszabb ideje lézeng Kolozsváron, május hó 5-én, Dunkel Irma Deportáltak-utja 24. szám alatti lakost az utcán megkérte, hogy segítsen neki egy zöldséges kosarat hazavinni. Utközben — amint az említett zöldség után indultak — Fekete Margareta bement egy udvarra. Ismerőse az utcán várakozott. Ezt az alkalmat Fekete Margareta felhasználva, gyorsan ismerőse lakására ment, ahol nagyobb mennyiségű ruhaneműt magához vett. Tervét előre megfontolt szándékkal hajtottá végre. A lakás kifosztása után rögtön az állomásra ment, hol a már korábban megvásárolt vasúti jeggyel Bánffyhunyardra akart utazni. A milícia nyomozói az állomáson fogták el. Átadták az ügyészségnek.

Világosság sport

A RNK kerékpáros csapata elsőnek futott be a Wroclaw-Lodz közötti utszakaszon

VARSÓ. — A Prága-Varsó közötti nemzetközi kerékpárverseny utolsó előtti szakaszán a RNK versenyzői nagy sikerrel szerepeltek. A csapatversenyben, megelőzve Európa legjobb csapatait az összetett eredmény alapján 16 óra 56.29 mp-es idővel elsőnek futott be. 2. Lengyelország, 3. Csehszlovákia, 4. Franciaország.
Az egyéni versenyben újra a pározoit nagy ünneplésben részesítették és számos meghívást kaptak a nemzetközi kerékpárversenyen résztvevő országokból. Minden városban a RNK keré-

A RNK labdarugóválogatottjának

kettős győzelmétől hangos az ország sportsajtója. A lengyel labdarugó szövetségi vezetők nyilatkozatai szerint a román csapat megérdemelten győzött Bukaresten, de közben Dankó játékezőre panaszkodnak, hogy nem adta meg a lengyel csapat egyenlítő gólját, amit ugyanis szabálytalanul ért el a vendégcsapat.
Varsóban a Voinescu — Apolzan, Novac — Flamaropol, Zilahy, Weronkowski — Lungu, Spielman, Váci, Avasilichioaie, Paraschiva összeállítású B-válogatott már az első negyedórán bebiztosította a román csapat győzelmét. Wermanski csehszlovák játékező a mérkőzést gyengén vezette.

SPORTHÍRADO

HÁROM ORSZÁGOS REKORDOT JAVITOTTAK
meg vasárnap a RNK-Lengyelország válogatott labdarugó mérkőzés szünetében. A 3000 méteres síkfutásban Talmaciu (Hadsereg) 8.46.2 mp-es idővel megjavította Pandrea 8.50.8 mp-es rekordját. A 100x200x300x400 méteres váltófutásban a bukaresti Hadsereg csapata 2:02.8 mp-es idővel, a Goceanu ifjusági váltója pedig 2:10.8 mp-es idővel érte el új országos rekordját.
84 INDULÓJA VOLT a Kolozsváron megrendezett egyéni közötti célúversenynek, amelyet a CFR csapata nyert meg 1092 ponttal. 2. RATA (Marosvásárhely) 955, 3. KESE 844 ponttal. Az egyéni versenyt Dóczi Ferenc (CFR) nyerte 239 ponttal. 2. Kulcsár Béla (RATA) 225 ponttal. 3. Hosszu Emil CFR 222 ponttal. A versenyen 12 csapat vett részt.
AZ OSP MEGYEI BIZOTTSÁGA ma, kedden este 7 órákor, az OSP megyei alaktivája pedig szerdán este 7 órákor tart rendkívüli ülést az OSP helyiségében, melyen az összes alkerület és egyesület vezetőinek a megjelenése is kötelező.

nagyszabású építési, állategészségügyi, kulturális és közegészségügyi munkatervet dolgozott ki

Népi demokratikus fejlődésünk során az ország közigazgatásában forradalmi lépést tettünk előre. A megyei és városi ideiglenes bizottságok beiktatása gyökeres változást jelent a közigazgatási életben. A bürokratikus centralizmus maradványait számolja fel a Néptanácsok megalakításáról szóló törvény.

Vajon melyik dolgozó ne érezte volna a múlt rendszer, a tőkés-földesuri kormányzatok népeellenes közigazgatásának nyomástartó terheit? Ha valakinek nyugdíjügyben rendeznivalója akadt, azt csak zsíros pénzért kijáró ujtán intézhette el a fővárosban. Kis, jelentéktelen ügyek ezreit idézhetnénk, amelyeket a bürokratikus centralizmus jegyében csak a fővárosban lehetett elintézni. A dolgozó tömegek közigazgatási hanyargatásának korszaka volt ez. A tőkés-földesuri kihasználás még a vidéket előzónló, megvesztegethető, reakciós, tisztviselőikben sem bíztak, mindent fönt, a fővárosban, a minisztériumok még megvesztegethetőbb, még népelelenebb lakáik kénye-kedvére bíztak.

A munkásosztály élcsapatának irányításával már évek óta folyik az államgépezet megtisztítása a népeellenes elemektől. A munkásság és a dolgozó parasztság hí fia kerültek be fokozatosan az ország közigazgatásába. Az ideiglenes bizottságok kinevezése most újabb hatalmas fordulatot hozott. A megyei és helyi vonatkozású ügyek intézése, vagyis az államhatalom helyi gyakorlása az ideiglenes bizottságokon keresztül a dolgozó tömegek kezébe került. Új életet, új munkalendületet, a dolgozók érdekeinek messzemenő védelmét jelenti ez.

Szemléltető példaként alább bemutatjuk a szatmármegyei ideiglenes bizottság működését. Az ideiglenes bizottság havi munkatervét élénken bizonyítja: ime, ilyen közigazgatás kell a dolgozó népnek.

SZATMÁR (Kiküldött munkatársunktól) — Hivatalba lépésének első pillanatától kezdve mélyen átértézt felelősségérzetet a megye dolgozó népe iránt és az élet minden ágára kiható tervszerű munka gondoskodása jellemzi a szatmármegyei ideiglenes bizottság működését. A bizottság minden tagja — Campian Grigore elnök (kovács), Urda Gheorghe alelnök (mozdonyvezető), Turdeanu Vasile titkár (géplakatos), Bús Árpád tanácsos (vasésztérgályos), Ternea Flora tanácsos (földműves) — a dolgozók soraiból került a megyevezetés felelős helyére.

— Hivatalba lépésünk alkalmával azt tapasztaltuk, hogy eddig a megyevezetésben egyáltalán nem érvényesült a tervszerű munka — mondotta munkatársunknak Turdeanu Vasile, a megyei bizottság titkára. — Nehéz örökséget vettünk át és azonnal egy hónapos munkatervet dolgoztunk ki. Ezt a tervet minden nehézség ellenére is megvalósítottuk.

RENDBESZEDIK A PÉNZÜGYEKET

A megyei bizottság egy hónapos általános munkatervét elsősorban megszervezi a bizottság különböző alosztályait és titkárságait. Így többek között a pénzügyi tagozat munkatervét kiterjed mindazonk a hibáknak kiküszöbölésére, is, amelyek az eddigi pénzügyigazgatások munkaméretében előfordultak. Intézkedik a kivetett adók megállapítására, a pénzügyi kihágások fokozottabb ellenőrzésére, elrendeli a meg nem művelt területek és a lebombázott, bombasérült és más okból kifolyólag elhagyott házak számbavételét, a szabadfoglalkozásuk megadóztatásának és a pénzügyi szervek által végrehajtott adócsökkentések felülvizsgálatát. Különösen ez utóbbinál már eddig is igen sok súlyos visszaélés jeleit fedezték fel, amelyekkel az államot nagy összegekkel károsították meg. Egyes lelkiismeretlen pénzügyi tisztviselők ugyanis a szerényebb jövedelmű személyekre elviselhetetlen adóterheket, míg a dussgazdag, nagyjövedelmű személyekre pedig még a legkisebb adóösszeget is alul állapították meg a fizetési kötelezettség összegét.

A megyei ideiglenes bizottság munkatervét intézkedik a községek költségvetésének megyei költségvetéssel való összehangolásáról és az ideiglenes falusi bizottságok hivatalbalelépése előtt megkötött megegyezők felülvizsgálatára és rendezésére.

AZ ÁLLATÁLLOMÁNY FELJAVÍTÁSÁÉRT

Nagyszabású megvalósítások bontakoznak ki a terv mezőgazdasági részében is. Így az állategészségügyi terén fokozott mérté-

tékben történnek intézkedések minden fertőző állatbetegség leküzdésére: sertések, kutyák, baromfiak beoltása, istállók fertőtlenítése. Hasonlóan az állatorvosi rendelők felszerelésének korszerű kiegészítésére, megfelelő mennyiségű állatgyógyszerek biztosítására, az állami birtokok fejőstehén-állományának vérvizsgálatára is kiterjed a terv gondoskodása.

Az állatállomány feljavitása és növelése érdekében 57 fajbika, 61 kansertés, 2000 cigája juh és 300 cigája kos beszerzését tüzték ki maguk elé a havi tervben. Ugyancsak megszervezik és megrende-

zik Szatmáron és Nagyecmkuton a fajállatok vásárát is.

Egy hónap alatt 30 községi istállót építenek, 2200 mesterségesen kikeltett csirkét osztanak szét. A lovak párosztatásának eddigi számát ezerral, a szarvasmarhákét haterrel és a sertésekét pedig kétezerrel emelik ebben a hónapban.

A mármok és olajprések mellett még a hónap folyamán, mindenütt sertés- és baromfihibaldákat létesítenek, hogy így is növeljék az ország és a megye lakosságának húsellátási lehetőségeit.

Új hidak, utak, iskolák

Nagyszabású újtási munkálatokat indítanak meg és készítenek elő Szatmár megye területén. Így a Nagybanja és Hidegkut, Halmi és Nagytarna-i utvonál megjavítására szükséges anyagot a helyszínre szállítják. Szinervár alja és Nagybanja között hét kilométeres utszakaszt lehengerelnek. Szatmár és Apa község között az utvonál hidait megjavítják. Új kisebb hidakat építenek Negrest, Calimenest, Batares község utvonálában.

Erdőszádán, Kisgercén, Etényben, Negrestben befejezik az iskolaeépületek munkálatait. Minden községben felülvizsgálat alá veszik az iskolák elhelyezését és ahol azok nem felelnek meg az egészségügyi követelményeknek, új épületekbe helyezik át az iskolákat. Tanfolyamokon előkészítik a tanárokat és tanítókat az if-

juság nyári táborozásával kapcsolatos munkára. Megszervezik az ifjuság nyári táborozását. A Romániai Demokrata Nők Szövetségének segítségével pedig a megye területén harminc nyári napközi otthont állítanak fel a dolgozó nép gyermekeinek egészséges környezetben való elhelyezése érdekében.

Megszervezik az ifjuság színjátszó csoportjainak az üzemek munkásaival történő találkozókat. Junius hónapban 15 üzemből tesznek látogatást az ifjuság előadó csoportjai és tartanak kulturoelőadásokat. Ugyanakkor a falusi kulturotthonokban, az ARLUS szervezetek bevonásával 300 kulturoelőadást rendeznek.

Felülvizsgálják az iskolai könyvtárakat és megtisztítják azokat az ifjuságot megmértelvező szellemi termékektől és a könyv-

tárakat kiegészítik nevelő hatású művekkel. Ugyancsak felülvizsgálják az iskolák berendezését és az iskolaeépületeket is, ahol kiegészítésre van szükség, arra megfelelő alapot teremtenek.

Huszonnyolc olyan községben, ahol eddig egyáltalán még nem működött iskola, épületet biztosítanak az új iskolák számára, hogy az új tanévben már ezekben a községekben is megkezdhesék az iskolák működésüket.

HARC A BETEGSÉGEK ELLEN

Kápolnokmonostoron és Kőszegremeten szülőházakat létesítenek. Kéthetes egészségügyi tanfolyamot tartanak, amelyen 35 falusi szülész nő vesz részt. A nyári táborozáson résztvevő gyermekeket megelőző védőoltásokban részesítik. Megszervezik és biztosítják a csecsemők és anyák részére a tejpor kiosztását. Új, tizenöt orvosi rendelőt állítanak fel azokban a falvakban, ahol eddig még nem volt orvosi rendelő, ezenkívül kibővítik a meglévő orvosi rendelők felszerelését is. Gondoskodnak a bányamedencében dolgozók tüdőjének röntgenátvizsgálásáról és fokozott harcra indítanak a tüdőbetegségek leküzdésére. Új tüdőorvosi rendelőket és röntgenfel-

szereléseket biztosítanak a falvak dolgozóinak számára. Vasárnaponként orvosi karavánokat irkítanak az Avasföld erdősegeibe, amelyek a helyszínen keresik fel a betegeket és a szükséges kezelésben részesítik, gyógyszerrel látják el azokat.

Fokozott erővel építik ki a megye területén a szövetkezeti hálózatot, hogy a dolgozókhöz minden áru könnyen és olcsón eljusson. A szatmármegyei ideiglenes bizottság kivonatossan ismertetett terve egy hónap időtartamu és olyan megvalósításokat ölel fel, amely a múlt népeellenes rendszerének több évtizedes mulasztásait hozza helyre. Fáradhatatlan, lelkes munkaakat alkotott ezt a tervet a megye dolgozó népének érdekében és ez az erő valósítja is meg ezt.

Bátori József példája

Hegyközkovacs. Bihar megye. Termékeny, fekete földek, dombok és folyóvölgyek. Tarr Mihály hegyközkovácsi nagygazdának Bátori József a bérese. Jó, hűséges béres, különben nem tartották volna meg. Aki tíz évig huzódik meg egy gazdánál, abban tükrös a kutyahűség és tölgyfaerős benne a megbízhatóság és görcsös szívében a szívósság és türelem. Olyan benne a sok jó tulajdonság, mint buszaszemben a csirázóképesség s mint malomi vízben a sodró erő.

Bátori József sohase kérte a bért. Hisz: családtag volt. Valódi mostoha. Felkelhetett korán reggel, két órával kakaskorékolás előtt. Fejhetett tehenet, takaríthatott lovat. Vihette a trógyát hóolvadás után a mezőre. Tisztíthatta a gyümölcsfákat, rendes béresfoglalkozása után. Persze: ha idegen munkást fogadtak fel, illet vigyázni. A családtagot azért fogadták be, hogy ügyeljen annak vagyonára, akéhez huznia illik.

Bátori József sokáig csak úgy egymagában tudta, hogy neki mi jár, hogy ő mennyit dolgozott. Egyszer talán annak is örült, hogy meglehetősen van, meglehetősen magát. Őt év alatt azonban nagyot fordult a világ. Ma már Bátori Jósának se kell félnie attól, hogy megpofozzák, vagy kiteszik a szürét, ha panaszkodni mer. Őt év alatt lepatogzott róla a belénevelt alázat és a hamis családtag érzés. Ma már szervezet áll fenn Hegyközkövácson. Földmunkás Szakszervezet. Bátori József elment panaszkodni. Előadta a maga dolgát. Jegyzőkönyvet vettek fel róla. Biztatták Jósát. Aztán becélték József gazdáját: Tarr Mihályt. És ime: a kulák elkezdett citerázni. Talán kertelt is. Talán a maga jószágára és József családtagi műveltára hivatkozott. Az is lehet, hogy harc volt. Kölcshős fenyegetődzés, üzengetés. Hogy így-egy. De a végén: fízetett a bejédt kulák. Az elmaradt bérek fejében összesen százötvenegyezer nyolcszáznegyvennyolc lejt.

Hány béres hallgat még Erdélyben! Dörmög, magában beszél. Csak édesanyjának panaszkolja fel a sorsát. De sokan már nem sírnak, hanem cselekedzenek. A megáldottság istállógyárról jelemelik fejüket. Eszmélnék. Nincsenek egyedül: egymást védik. Távolságra figyelték őket a világ minden dolgozója: elnyomottak és felszabadultak. Szabadságra szomjazók és már szabadok.

Őt éve, hogy felszabadultunk. Bátori Jósának azonban ez a második felszabadulása. Tíz évig halogatta magában. Most azonban nemcsak követele, de meg is kapta a bért. A sokezer béres Bátori Jósának gyönyörű bátorítás ez. A harcuk nyereségé! Az elnyomottak mindenütt győzni fognak!

SZILÁGYI ANDRÁS

Meg kell védeni a gyümölcsösöket

Leküzdötték a fagyveszélyt a bihardiószegiek

BIHARDIOSZEG. — (Leveezünk írja): Futótülként terjedt el husvét délutánján a hír Bihar-diószegen, hogy az időjárás-kutatók fagyveszélyt jelentenek. S valóban váratlanul élesre hűlt a levegő. Az embereket aggodalom töltötte el, hogy megismétlődik a tavalyi tavaszi fagy. De a vetési bizottság talpon volt. A délutáni órákban dobolás útján rendelkezést adott ki, hogy a lakosság készüljön fel azonnali fagyveszély elhárítására, készítsen sűrű füstöt adó kupacokat a gyümölcsösükben és a szőlőkben, nedves szalmából, pelyvából, kátrányos rongyokból, stb. s kora hajnalban, 2—3 órakor kezdje meg a füstölést.

A község dolgozói megértették, hogy ez az eljárás csak közösségi szellemben vezethet eredményre, mert bár egyik gazda a maga füstölésével a második vagy harmadik szomszéd gyümölcsösét védi meg, de ha mindenki füstöl, az eredmény nem lehet kétséges.

Igy is történt. Hajnalban az egész községet sűrű füstfelhő borította. A füstölés nagyszerűen bevált, mert az Ér völgyében fekvő község értékes szőlőt és kajszinbarackfát megvédte a fagytól.

Az eredmény bizakodókká tette az embereket, de nem szabad, hogy elbizakodjanak. Hátra vannak még a késői derek (fagyos-szettek, Orbán-nap). Szükséges ezért fokozni a felvilágosító munkát ilyen irányban. A bihardiószegi Szőlészeti Szakiskola növendékei révén meg is kezdtek a felvilágosítást. Különösen a mélyfekvésű, sötétlajú gyümölcsösökkel, szőlőkkel rendelkező vidékeken kell óvatosságnak lenni s főképp ha frissen kapált, vagy ellanyagolt, gazos a föld, mert itt a gaz párolgása is fokozza a lehűlést (sugárzófagy). Ez rendszerint meleg napokra következő száraz, felhőmentes, derült éjszakákon lép fel. Ilyenkor, ha a hőmérő 3—4 fokot mutat éjjel, a füstölést azonnal meg kell indítani s legalább reggel 6 óráig folytatni.

A kései fagyok elleni védekezés a mi érdeklünket szolgálja. Így váltjuk valóra a nagy szovjet tudós, Micsurin jelszavát: „Nem várhatunk könyöradományt a természettől, kikényszeríteni tőle, ez a mi feledatunk.

BÜNTS LÁSZLÓ.

Fokozzák a selyemhernyó tenyésztést Szatmár megyében

SZATMÁR. (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.) — Szatmár megyében a mezőgazdasági kamara nagyarányú selyemhernyó tenyésztési tervet dolgozott ki. E cél érdekében a közelmúltban 500 gram selyemhernyó petét osztott ki a dolgozó földművesek körében. Rövidesen megkezdik a selyemhernyó tenyésztéshez elengedhetetlenül szükséges eperfák ültetését is. Mintegy 600 eperfa cseméjét osztottak ki ültetésre.

Szériagyártásra

egyszerűsítette a munkáját

Többet, gyorsabban, olcsóbban termel

KOLOZSVAR. — A Menajul kapuján még az Orion-tábla „díszített”. De a tőkések már érezték veszélyüket. Vagyonukat, gyártási titkaikat, a gyár értékes felszereléseit, számszámaikat igyekeztek dugdosni, esetleg külföldre menekíteni. A dolgozók ébersége azonban megghiúsította kísérleteiket. Az üzemennek olyan számszámai vannak, melyeket az országban nem tudnak előállítani. Talán még külföldön sem. Csak egyet ragadjunk ki. A petróleum-lámpaégő részait bonyolult művelet után állították elő. A Menajul dolgozó olyan számszámokat szerkesztettek, melyek a különböző műveleteket egy-két prés segítségével szériagyártásra egyszerűsítette le. Számokban ki nem fejezhető idő, anyag és pénzmegetakartást eredményezett

ez. Külföldi mérnök látogatta meg a gyárat és az elragadtatás hangján beszélt Papp Sándor, Szilasi Sándor, Szilágyi Károly, Ammer Károly és Tuson Sándor találmányairól.

S milyen jutalomban részesültek a munkásfelalálók a főkéis urak részéről? Erre a kérdésre nem tudnak válaszolni. Nem mintha emlékeztük kihagyna, hanem a tulajdonosoknak eszük ágában sem volt a sok vesződséget, kísérletezést és munkát megjutalmazni. Pedig az ő vagyonaikat szaporította. De arra már volt eszük, hogy a verejtékes munka gyümölcsét, a ragyogóan megszerkesztett préseket kilopják a munkások kezei közül, s külföldre igyekezzenek ki-csempészni. Nem rajtuk mult, hogy kísérletük nem járt sikerrel.

irányba orló diódarálót szerkesztett. Tuljárt a pótlómnyi Erzsike eszén.

ARCCAL A FALU FELE

A Menajul dolgozó a falusi háztartások felszerelési tárgyainak gyártásával nagyban hozzájárulnak a falvak szükségleteinek fedezéséhez. A dolgozó földművesek konyhatáján ott találhatjuk az üzem készített tárgyakat. Fejőszajta, vizesveder, tepsis, kalácsforma, ténytavagó, hus-, mák- és dióorló hagyja el nagyszámban az üzem kapuit. Ezenkívül száz és száz más konyhafelszerelési tárgyat nem tudunk helyszükre miatt felsorolni. A falvak dolgozó parasztsága hű szövetségese talált városi munkástevéreikben. Maradékalanul érvényesül a „Város a faluért” elve. Ennek fordítottjáról, — a falu a városért —, a dolgozó földművesek hivatottak gondoskodni. És az öntudatra ébredt parasztság tudja a kötelességét.

Tudja, hogy Árkosi József kuplókezelő, ő érettük is eteti az olvasztókemencét. Hidegben, melegben, egészségtelen körülmények között, a falvak népéért is dolgozik. Munkája nyomán a falusi háziasszonyok is berendezhetik konyhájukat. De a megengedezések egészségét, szervezetét támogatják meg. Tejre, gyümölcsre van szükség. Honnan? Faluról.

Igy kapcsolódnak az események szorosan egymáshoz. Így erősödik meg a munkás-paraszt szövetség. Így épül a szocializmus országunkban.

VERSENYSZELLEML

A gépműhely vállalta, hogy Május elseje tiszteletére 25 százalékkal termel többet az előirányzott termelési tervnél. Az eredmény? 27 százalékos többletermelés. Az ólomprés normájának 25 százalékos emelését kérte. De külön említést érdemel az ólomprés teljesítménye. Az ólomcsövek gyártásához szükséges nyersanyag egyrésze késelt. Már-már úgy látszott, hogy nem tudják teljesíteni az előirányzatot. De 28-án reggel megérkezett az ólom. Szilasi Gyula és társai azonnal nekiláttak a munkának. 52 óráig dolgoztak egyfolytában, hogy a termelési tervet megvalósíthassák. Május 1-én reggel 6 órakor befejezték a munkát. Teljesítették a tervet. S a délelőtti békétüntetésen már együtt vonultak fel az üzem dolgozóival. Fáradtan, de lelkes hangon kiáltották: *Bélcét akarunk!*

k. s.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÜZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Május 11-én, szerdán este 8 órakor: **ÓCSKAVAS NAGYBAN.**
Május 13-án, pénteken este 8 órakor: **BOLONDOS VASÁRNAP.**
Május 14-én, szombaton este 8 órakor: **KÜLÖNÖS HÁZASSÁG.** Be-mutató. D-bérlet.
Május 15-én, vasárnap délután 4 órakor: **EGYSZER MAJD IGY LESZ...**

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Május 10-én, kedden este 8 órakor: Munkás előadás.
Május 12-én, csütörtökön este 8 órakor: **EÁNK BÁN.**
Május 15-én, vasárnap este: **SZOROCINCI VÁSÁR.** (D-bérlet.)
Május 17-én, kedden este 8 órakor: **CSODADOKTOR — EGY UKRÁN FALUBAN — MAROSSZEKI HEGYEKBE — ROMÁN RAPSZÓDIA.**

AZ ÁLLAMI ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, május 11: **BOHÉMELET.** Ilja Iosipoff, a szófiai Állami Opera tenoristájának vendégszereplésével.
Péntek, május 13: **LAMMERMOORI LUCIA.** Katia Apostolova, a szófiai Állami Opera szopránénekesejének vendégszereplésével.
Vasárnap, május 15: **TRAVIATA.** Ilja Iosipoff vendégszereplésével.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Egy igaz ember elbeszélése. Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.
MAXIM GORKIJ: Egy igaz ember elbeszélése. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: Aliser Navoj. Előadások: 4, 6, 8 órakor.
POPULAR: Aliser Navoj. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
MUNKÁS: Jellemes lány. Vidám szovjetfilm. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
UJ IDŐK: URSS Híradó 8. szám. Aurora Borealis. — Napsugaras ország. — Szovjet 9. szám. — Micky Maus. (Szines.) — „A boldogság dala.”
URANIA: Akik a tengeren harcolnak. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

A külvárosi utcákat hozzák rendbe Kolozsváron

KOLOZSVAR. — A város ideiglenes bizottsága az elmúlt hét végén munkatület tartott. A munkatületen a legidősebb kolozsvári kérdéseket tárgyalták meg.

A város határához tartozó felszántott és bevetett szántóföldek összehozásánál megállapították, hogy 4088 hektár földet dolgoztak meg. Ez a vetési terv 95 százalékos teljesítését jelenti, amennyiben az előirányzat 4588 hektár szántóföld. A még be nem vetett földeket a hét folyamán megmunkálják.

A továbbiakban a kataszter nagyon időszerű helyzetét dolgozták fel. Mint ismeretes, a kataszteri felügyelőség által vezetett kimutatások sokszor eltértek a valóságos helyzetől. Most a kataszteri hivatal az ideiglenes bizottság hatáskörébe megy át. A legrövidebb idő alatt összhangba hozzák a tényleges helyzetet a kataszterrel és a jövőben egészen pontosan vezetik majd.

A juhállomány nemesítése érdekében az ideiglenes bizottság illetékes ügyosztálya 50 darab cigánybécset hoz Kovásznáról. Ezeket a kosokat az elkorcsosodott berbécskekkel cserélik ki. A megbeszélések során rámutattak arra, hogy a jövőben az ideiglenes bizottság mezőgazdasági osztályának nemcsak a város tulajdonát képező mezőgazdaságok, hanem a város területéhez tartozó földművesek kérdéseivel is fog-

lalkoznia kell. Ezek a kérdések nemcsak a földművelésnél, hanem a gyümölcsfa- és a zöldség termesztésénél is előállanak.

A méhészet fellendítése érdekében az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy a méhészek segítségére siet. E cél érdekében akciókat indít, hogy a méhészek méhállományukat a város tercsai gazdaságában helyezték el. A gazdaság és környéke ugyanis kitűnő méhlegeltetési lehetőségeket nyújt, mivel rengeteg virág nyílik a környéken. Ezután a városi egészségügyi, valamint a hadiárvaikat gondozó intézmények helyzetével foglalkoztak. Ennek kapcsán megállapították, hogy egyes helyeken a téren hiányosságok mutatkoznak. Néhol visszaélések is történtek. Ezeknek felszámolására az ideiglenes bizottság megtervezi a lépéseket.

A munkatület utolsó pontjaként városrendezési kérdéseket tárgyaltak. Az ideiglenes bizottság a megbeszélés során jóváhagyta az illetékes ügyosztálynak az utak javítására előirányzott munkatervét. Köztudomásu, hogy a multban az utak javításánál a városvezetőség elsősorban és főképpen a belvárosi utcákat és utcákat javíttatta. A terv most az ellenkezőjét irányozta elő. A közeljövőben és az azután történő utjavításokat nagyrésztben a munkásnegyedekben és a külső városrészekben végzik. Így a javításra előirányzott utak 90 százaléka külvárosi utca.

Május 15-én kezdődik Szatmár megyében a népi ülnökök választása

910 városi és falusi dolgozót vonnak be a népi igazságszolgáltatásba

SZATMÁR. — (Tudósítónk jelenti.) A szatmári törvényeseken is megalakult a népi ülnökök választását előkészítő bizottság. Szatmár megye falusi és városi dolgozó tömegei május 15—30 között választják meg a maguk soraiból azokat, akik a dolgozó osztály érdekeit fogják képviselni a bírósági tanácsokban.

A választások az alábbi sorrendben történnek: Május 15-én Erdőd, Halmi, Avasfelsőfalu és Szinerváralja járásbírósági székhelyeken és a hozzájuk tartozó járásbírósági kirendeltségeken szavaznak a falusi dolgozók, május 22-én Nagybánya, Kápolnokmonostor, Nagysomkut és az idetartozó szavazókerületekben, míg május 29-én Szatmár városban, valamint Dara, Ombod, Szatmárudvari, Szamoskrassó, Batiz, Szamosdob, Lázári és Sárközujlak községekben tartják meg a választásokat.

A május 15—30 közötti választások során Szatmár megye dolgozói közül 910 népi ülnököt választanak meg. Ebből a keretből fogják háromhónaponként sorsszűzés útján kijelölni azokat, akik a széles népi tömegek képviseletében 1949 június 1-től 1950 június 1-ig a bírósági tanácsokban résztvesznek.

ADÁS—VÉTEL

FOTELEK, képek, kisasztal, gyermekágy, női kosztüm kistermetre, könyvespolc, előszobafal, eladók. Mesaryk 9. 2336

VESZÜNK kisebb kátrin részére egy jégszekerényt. Ugyanott kézi felvonót vagy villamos áramra bekapcsolható, 500—1000 kg. teherképeségig. Feleacul Cukorkagyár, Cluj, Dostolevskij (Zápolya)-utca 12. TkV.

ELADÓ torontáli szőnyeg, 4x5, új férfiöltöny. Motilor 56. Puscasiu. — TkV.

SÖRSZAPOLÁSHOZ szükséges, teljes felszerelés eladó. Megtekinthető Bánffy-utca 1. Bröz. 2882

GYÉKENY kertibutort vennék. Cim: Brassai-utca 15., I. emelet. 5. Délután 2—3 között. Gr. 128

RÁDIO, Philips, 3+1, három hullámhosszon, eladó. Csörtörö 11. 2839

KERESK 1—2 karikás, zománcozott Aragázrszót. Fellegvári-ut 1., szerelóműhely, Both. 2994

Motorkerékpáromat eladnám Gilera-Arcose 500-as oldalosaras, gazdánytengye yes mágneses gyújtásos, kítőnő gumikkal és eladó fényképezési műtorem teljes berendezéssel Kolozsvár egyik legorgalmasabb üzlete. Komoly érdeklődők bővebbet **FOTÓ HORVÁTH,** Ma.om-utca 4.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ kétszemélyes, diófurniros rókamié. Holdvilág-utca 14. 2997

ELADÓ konyhabutor, ebédlőcsillár. Arany János-utca 9., földszint, ajtó 1. 2986

EGY topolya, egy keményfaháló, egy zongora, két csillár, szőnyegeik, többféle házőlőgok eladók. Horea 35., I. emelet. 1—4-ig. 2999

HOSSZU zöldposztós fiókos asztal, kis asztalok, börszék, vas állófogas, függőlámpák, karnisok, festmények, átmeneti kabát, 43-as férfi-cipők, férfiesernyő, eladó. Petru Maior 6., földszint 4. 3000

OLCSÓN eladók kítőnő hangu zongora, ágynemű, tartós sezlon, dióebédő, egyszerű konyhaberendezés. Horea 59., I. emelet balra, kettőt csemetni. TkV.

KÖZÉPTERMETRE, egy barnacsikkos és egy sötétkék férfiöltöny eladó. Koszuth Lajos-utca 20., ajtó 9. TkV.

ELADÓ nagy könyvszekerény, fehér csempékálya, egy aranyfámás lükör. Dacia-utca 4., ajtó 6. 2996

TORPEDO férfikerékpár, kítőnő állapotban, eladó. Clorda (Lehel)-utca 29., középű csalgó. 2993

TÁSKAIRÓGÉPET, csakis egészen kifogástalan, vennék. Horea 35., ajtó 12. 2992

INGATLAN—LAKÁS
ELADÓ két hold szántó bevetve. Kerekdomb felett. Eperjes-utca 6., délután. 2988

FIGYELEM! Sürgősen eladó beköltörhető 2x2 szobas, konyhás, szép üvegesverandás, maundardos villa, egyholdas gyümölcsös, Istállóval, 220.000 lejtől **PROMPTUS-iroda,** Dózsa György-utca 29.

ELCSERÉLNEM kétszobás, komfortos, belvárosi lakásomat, egy szoba, komfortossal. Cimeket a kiadóba „Költségmentés” jelíggel. 2987

ÁLLÁST KERES
NÉPDALOKAT tanítok zongorán, biztos módszerrel. Cim a kiadóban. 2990

45 EVES asszony, aki jól főz, bejárónőnek ajánlkozik. Cim: Vas-utca 31. 2983

ÁLLÁST KAPHAT
EGYÉVES, kisgyermekes, vidéki orvos házaspár, egészséges mindennest keres. Ertekezni: Dr. Biró Mátyásné, Kolozsvár, Crisan-utca 8. — E. 2988

EGY perfekt szakácsnőt mindenesnek keresünk. Eötvös-utca 25. — 2998

Tribunulul Cluj, sectia II-a civilo-comerciala Dosar Nr. 5979—1948.

CITATIE
Ghenciu Zina nascuta Pantazi, domiciliata in loc necunoscut, este chemata in ziua de 11 Mai 1949, orele 8 a. m., la Tribunalul Cluj, sectia civila, etaj II. camera Nr. 147, in calitate de parata, in procesul de divort pornit de sotul sau, Ghenciu Alexiu din Cluj.
Cluj, la 14 Aprilie 1949,
L. S.
Judecator, Grefier,
ss. Dr. Gh. Butura ss. E. Onica
Pentru conformitate:
E. Onica.

A Herbák János Művek felvételre keres

20 tűzőnőt és 15 felsőrészkészítőt

Az érdekeltek jelentkezzenek az Igazgatósági épület 7-es számú szobájában